

**Recenzja osiągnięć naukowych dr Katarzyny Przybyły
w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie
geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna**

Podstawą formalną wykonania recenzji jest pismo Przewodniczącego Rady Dyscypliny Geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, prof. dra hab. inż. Szymona Szewrańskiego (znak IDDDDD0000.4102.11.2023), a także przygotowana przez Habilitantkę dokumentacja do Jej wniosku z dnia 31.03.2023 r. o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Dokumentacja ta obejmuje dane o wnioskodawcy, autoreferat, wykaz osiągnięć naukowych, monografię stanowiącą osiągnięcie naukowe będące podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego oraz dyplom nadania stopnia doktora. Podstawą niniejszej recenzji są kryteria określone w art. 219 ust 1. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2023 poz. 742). W świetle tych przepisów recenzja obejmuje, oprócz podstawowych danych o Habilitantce, ocenę osiągnięć naukowych, stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny oraz istotnej aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Podstawowe dane o Habilitantce

Dr Katarzyna Przybyła ukończyła studia magisterskie w 2000 r. w Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu na podstawie obronionej pracy magisterskiej pt.: „Ocena szkodowości ubezpieczeń komunikacyjnych na przykładzie inspektoratu Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń S.A. w Jeleniej Górze”, a w 2009 r., uzyskała stopień doktora nauk ekonomicznych w zakresie ekonomii na podstawie przedstawionej rozprawy doktorskiej pt.: „Wpływ Specjalnych Stref Ekonomicznych na kształtowanie się bazy ekonomicznej miast na przykładzie Dolnego Śląska”, nadany uchwałą Wydziału Gospodarki Regionalnej i Turystyki Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Tym samym spełnia formalny warunek ubiegania się o stopień doktora habilitowanego wyrażony w art. 2019 ust. 1 pkt 1 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Po skończeniu studiów Habilitantka zatrudniona była w instytucjach nauki i szkolnictwa wyższego: w latach 2000-2004 na etacie asystenta w Kolegium Karkonoskim Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej, następnie w latach 2009-2011 – asystenta w Katedrze Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, a od 2011 r. adiunkta w Katedrze Gospodarki Przestrzennej (obecnie Instytut Gospodarki Przestrzennej) Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu (w informacjach o zatrudnieniu nie uwzględniono informacji o pracy w innych organizacjach poza jednostkami naukowymi, w szczególności w latach 2005-2008).

Ocena osiągnięcia naukowego Habilitantki

Dziełem będącym osiągnięciem stanowiącym podstawę ubiegania się o stopień doktora habilitowanego w rozumieniu art. 2019 ust.1 pkt.2 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce jest monografia naukowa pt. „Zróżnicowanie i zmiany poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego miast z regionalną funkcją administracyjną w Polsce”, wydana w 2022 r. w serii wydawnictw monograficznych (vol. 236), przez Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu (ISBN 978-83-7717-369-5).

Recenzenci wydawniczymi tej monografii byli: prof. dr hab. Krystian Heffner (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach) oraz prof. dr hab. Tadeusz Marszał (Uniwersytet Łódzki). Rozprawa habilitacyjna liczy 170 stron (w tym 146 stron tekstu zasadniczego oraz bibliografię zawierającą 195 pozycji i spisy tabel, wykresów i rysunków). Monografia spełnia formalne wymogi odnośnie do publikacji mogących stanowić osiągnięcie stanowiące podstawę do wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Przedstawiona do oceny praca składa się z 6 rozdziałów zasadniczych oraz wstępu i zakończenia. We wstępie Habilitantka zarysowała przesłanki podjętej problematyki badawczej, związane głównie z reformą systemu administracji publicznej w Polsce przeprowadzoną pod koniec XX wieku, co wpłynęło na zmiany hierarchiczne w zakresie podziału terytorialnego państwa, w tym utratę funkcji stolic województw przez 31 miast i utrzymanie tej funkcji przez 18 miast. Miasta te stanowią przedmiot badań (zastanawiające jest, dlaczego ta część wstępu nie została właśnie w ten sposób zatytułowana). Wstęp do monografii zawiera wszystkie elementy, jakie ta część rozprawy powinna zawierać, choć wydaje się, że lepiej byłoby, gdyby kolejność ich była bardziej klasyczna – po przesłankach powinien być omówiony przedmiot i cele pracy (wraz z postawionymi hipotezami badawczymi), następnie zakres przestrzenny i czasowy badań, zastosowane metody badawcze służące realizacji postawionych celów i weryfikacji hipotez wraz przedstawieniem i oceną źródeł danych oraz na końcu – układ pracy. Zastosowanie innej kolejności jest kwestią decyzji Autorki, ale powoduje, że najważniejszy fragment tej części rozprawy dotyczący celów i hipotez nieco ginie po szczegółowym opisie grupy badanych miast. Wydaje się też, że zakres czasowy mógłby być lepiej uzasadniony i nieco dłuższy niż do 2018 roku (praca została wydana w 2022 r.), co Autorka uzasadniła tylko lakonicznie dostępnością do porównywalnych danych w czasie, gdy były najbardziej aktualne i przełomowością lat 2004-2005 w związku z przystąpieniem Polski do UE, choć nie wykazano jaki ta „przełomowość” miała wpływ na funkcjonowanie miast. Z kontekstu całej pracy wynika, że tym przełomem był raczej rok reformy administracyjnej (utrzymanie lub utrata statusu stolicy województwa i znaczny wzrost zakresu władzy samorządowej nowych województw i samych miast) i jak się wydaje to rok 1999 r. mógłby wyznaczać początek zakresu czasowego analizy. Tym bardziej, że jak sama Habilitantka zauważa w autoreferacie, przedmiotem zainteresowania Autorki „była nie tyle sama reforma administracyjna kraju, co jej skutki dla rozwoju wybranych miast”, co uzasadnia konieczność przyjęcia nieco szerszego zakresu czasowego, przynajmniej dla części dostępnych danych. Przedstawiony w części opisującej metody argument na przyjęcie krótszego zakresu czasowego analizy w postaci zmiany klasyfikacji PKD (na 2007) jest tylko częściowym uzasadnieniem, bo można przecież analizy prowadzić w dwóch szeregach czasowych, do czasu zmiany klasyfikacji i po wprowadzeniu nowej. Warto przy tej okazji podkreślić, że najlepiej by było, aby zakres czasowy obejmował okres przed reformą administracyjną. Poznanie sytuacji rozwojowej byłych miast wojewódzkich w okresie, kiedy jeszcze były stolicami województw pozwoliłoby ocenić, czy ich słabszy rozwój po reformie administracyjnej nie miał swojego początku jeszcze przed utratą statusu stolicy województwa (warto zauważyć, że na problem zakresu czasowego takich analiz, jak i samego porównania obecnych i byłych

województw w dwóch grupach, zwracają uwagę inni autorzy, m.in. A. Kurniewicz, P. Swianiewicz i J. Łukomska w opublikowanej w 2023 r. w „Studiach Lokalnych i Regionalnych” pracy na ten temat).

Główny cel pracy, tj. „określenie i ocena poziomu oraz dynamiki zmian rozwoju społeczno-gospodarczego zachodzącego w miastach z uwzględnieniem podziału na miasta wojewódzkie (pozostające stolicami regionalnymi) i te, które wskutek reformy systemu administracji publicznej funkcję tą utraciły” jest sformułowany poprawnie. Brakuje jednak, jak się wydaje, wyjaśnienia w tym miejscu co Autorka rozumie pod pojęciem „rozwój społeczno-gospodarczy” (miast), gdyż patrząc na zapisane dalej cele szczegółowe, można sądzić, że badania odnoszą się tylko do niektórych elementów tego rozwoju. Cele szczegółowe i odpowiadające poszczególnym celom 4 hipotezy zostały sformułowane poprawnie, choć niedosyt nieco budzi fakt, że odnoszą się one tylko do odmienności zmian w dwóch analizowanych grupach miast (stolic województw i tych, które te funkcje utraciły), a nie do ich – być może – różnicowania w obrębie poszczególnych grup. W szczególności w pracach z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej i gospodarki przestrzennej można by oczekiwać postawienie celów i ewentualnie hipotez odnoszących się do różnicowania przestrzennego zmian w rozwoju społeczno-gospodarczym miast w świetle badanych czynników czy relacji między tymi zmianami a ich wielkością (co zresztą zostało później wykonane, ale nie zostało uwzględnione w celach pracy) lub położeniem w poszczególnych częściach Polski czy w stosunku do aktualnych stolic województw. We wstępie szczegółowo i z należyтым uzasadnieniem przedstawiono układ pracy oraz zastosowane metody badawcze. Dobór metod badawczych do postawionych celów należy uznać za właściwy, choć pewien niedosyt budzi fakt, że analiza opiera się tylko na badaniach ilościowych, głównie na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS, a jak się wydaje dużą wartością dodaną byłyby badania jakościowe zmian poziomu rozwoju (w tym szczególnie jednego z elementów – poziomu życia, które można by poszerzyć o jakość życia w miastach), w świetle np. wywiadów pogłębionych z władzami miast czy mieszkańcami. Niezbyt fortunate w części metodologicznej jest użycie sformułowania „dział gospodarki” (np. przy opisie współczynnika specjalizacji Florence’a), gdyż jest to drugi poziom klasyfikacji PKD, a Autorka w swoich analizach (np. struktury pracujących) odwołuje się do trójsektorowego podziału gospodarki (rolnictwo, przemysł, usługi), a sekcje (a nie działy) PKD stanowią podstawę analizy.

W rozdziale pierwszym, na podstawie literatury przedmiotu, Autorka omówiła problematykę wpływu funkcji administracyjnych na możliwości rozwojowe miasta w świetle wybranych koncepcji rozwoju regionalnego, definiując przy tym podstawowe pojęcia, ważne z punktu widzenia realizacji celów pracy. Habilitantka wykazała się tutaj znajomością literatury przedmiotu zarówno krajowej i zagranicznej, choć należy zwrócić uwagę, że przy odwołaniach do fundamentalnych osiągnięć starszych autorów zagranicznych w zakresie koncepcji rozwoju miast, ich rangi w układzie hierarchicznym i koncepcji rozwoju regionalnego odwołuje się do wtórnych opracowań (np. Brol, 2006), a nie tekstów źródłowych. Jak się wydaje nieco zmarginalizowana została rola tzw. efektów mnożnikowych, którym poświęcono tylko jeden akapit, pomijając liczne badania w tym zakresie prowadzone w ośrodku krakowskim w zespole prof. B. Domańskiego (vide m.in. prace, oprócz B. Domańskiego, K. Wiedermanna, K. Gwosdza, G. Micka, M. Murzyn-Kupisz) i poznańskim – pod kierunkiem prof. T. Stryjakiewicza). Zmarginalizowana została także kwestia roli przedsiębiorstw przemysłowych (szczególnie dużych i innowacyjnych, w tym związanych z inwestorami zagranicznymi) i sektora kreatywnego w rozwoju społecznym-gospodarczym miast, choć prowadzono w tym zakresie wiele badań, szczególnie w ośrodku krakowskim, poznańskim i warszawskim, a wnioski z tych badań wskazują, że czynniki z tym związane mogą mieć duży wpływ na poziom i dynamikę zmian rozwoju społeczno-gospodarczego miast, być może większy niż kwestia pełnienia przez nie funkcji

administracyjnej stolicy województwa. Jest to tym bardziej istotne, że wraz z utratą statusu miast wojewódzkich wiele z nich utraciło kiedyś znaczące funkcje przemysłowe, a inne w tym samym czasie przyciągały znaczących inwestorów w tym sektorze, generujących istotne efekty mnożnikowe dla gospodarki lokalnej i regionalnej. Spojrzenie na ten problem w świetle literatury przedmiotu jest szczególnie ważne także z tego powodu, że w dalszej części pracy Autorka odwołuje się do kwestii zmian znaczenia sektora przemysłowego w miastach. Wśród odwołań do licznej literatury przedmiotu brakuje, jak się wydaje, kilku istotnych pozycji, m.in. monografii M. Szmytkowskiej na temat uwarunkowań i trajektorii rozwojowych polskich miast średnich czy innych niż cytowane w rozprawie pozycji D. Krysińskiego (np. z 2014 r. nt. statusu wojewódzkiego miasta jako determinanty rozwoju społeczno-gospodarczego) oraz W. Szymańskiej odnoszących się do wyników badań nt. utraty funkcji administracyjnej w byłych miastach wojewódzkich na Pomorzu.

Rozdział drugi Autorka poświęciła strukturalnym badaniom miast. Przedstawiono w nim interesujące wyniki badań (z wykorzystaniem wskaźnika nadwyżki pracowników oraz współczynnika specjalizacji Florence'a) struktury zatrudnienia (a ściślej: pracujących) w miastach oraz zakres specjalizacji (w ujęciu sektorów/grup sekcji PKD) gospodarki miast. W rozdziale przedstawiono też wyniki weryfikacji hipotez odnoszących się do wskaźnika WSF dla poszczególnych sektorów/grup sekcji. Pewnym zaskoczeniem jest fakt, że nie są to hipotezy w brzmieniu zaproponowanym we wstępie do monografii, choć niewątpliwie odnoszą się do pierwszej z hipotez „ogólnych” postawionych na początku. Takie podejście budzi wątpliwości, dlaczego Autorka nie przedstawiła tych hipotez szczegółowych wcześniej i czy w takim razie w ten sposób (weryfikując hipotezy „szczegółowe”) jest w stanie zweryfikować postawione hipotezy „ogólne”. Rozdział co prawda kończy się takim stwierdzeniem (o pozytywnej weryfikacji hipotezy pierwszej), ale brakuje klarownego, metodycznego uzasadnienia dla weryfikacji tej hipotezy poprzez weryfikację hipotez cząstkowych. Wydaje się, że taki tok postępowania powinien być klarownie przedstawiony i wyraźnie uzasadniony we wstępie do pracy, w podrozdziale przedstawiającym postępowanie badawcze i zastosowane metody. Ponadto, w analizach specjalizacji wg poszczególnych sektorów/grup sekcji brakuje uwzględnienia prawidłowości w zakresie zróżnicowania przestrzennego badanych zjawisk (zmian specjalizacji) – sprowadzają się one do przedstawienia najważniejszych danych przedstawionych w tabelach, tj. średniej wartości WSF i dynamiki zmian. Jedynie na końcu rozdziału lakonicznie przedstawiono wyniki analiz relacji między położeniem badanych miast (współrzędnymi geograficznym) a określonymi w badaniu wartościami WSF dla miast i poszczególnych zgrupowań sekcji PKD. Wydaje się, że ten przestrzenny wątek analiz powinien być mocniej w tym rozdziale uwypuklony. Niemniej w mojej opinii rozdział ten stanowi wartościowy wkład Autorki w problematykę badawczą przemian struktur funkcjonalnych miast w podziale na obecne i byłe miasta wojewódzkie.

W rozdziale trzecim przedstawiono wyniki analizy zmian zachodzących w strukturach rynku pracy badanych miast w świetle udziału pracujących w zgrupowaniach sekcji PKD. Za istotne osiągnięcie można uznać przeprowadzoną klasyfikację badanych miast (klasy A do D) w zależności od zakresu zmian w strukturach pracujących (z wykorzystaniem miar odległości ważonej). Wykorzystanie innej metody do badania tych zmian (miary Braya-Curtisa) dało zbliżone rezultaty. Szkoda tylko, że nie przedstawiono wszystkich klas na jednej mapie (przy zastosowaniu różnych sygnatur lub ich zróżnicowania kolorystycznego dla poszczególnych klas), dzięki czemu percepcja zróżnicowania przestrzennego uzyskanych wyników byłaby lepsza. Rozdział kończy dosyć istotne wnioski z analiz relacji między wartościami miar odległości ważonej a położeniem miast (szerokością i długością

geograficzną) i wielkością miast. Autorka konkluduje, że częściowo potwierdzono w wyniku tych badań hipotezę drugą zawartą we wstępie pracy.

W kolejnym, czwartym rozdziale, Autorka podjęła problematykę poziomu życia mieszkańców miast i zmian zachodzących w tym zakresie. Na podstawie danych obejmujących 37 (a po słusznie przeprowadzonej eliminacji 31) cech charakteryzujących warunki życia jakie miasta „zapewniały” swoim mieszkańcom, wykorzystując taksonomiczną metodę wzorca rozwoju, skonstruowano mierniki rozwoju badanych miast i dokonano klasyfikacji ośrodków na grupy według wartości miary na cztery grupy (klasy A do D). Stanowi to ciekawe osiągnięcie w tej części pracy. Rozdział przynosi także weryfikację kolejnej, trzeciej hipotezy postawionej we wstępie – wykazano w nim, że poziom życia mieszkańców w miastach wojewódzkich jest istotnie różny, tj. wyższy niż w byłych wojewódzkich, a dynamika wzrostu poziomu życia również wyraźnie większa w obecnych miastach wojewódzkich. Ciekawe są wnioski z badania relacji przestrzennych. Autorka wykazała m.in., że im dalej na południe położone jest miasto tym wyższy jest poziom życia jego mieszkańców. Widoczne jest to również dobrze na mapach (nazywanych niezbyt zręcznie „rysunkami”) – szkoda tylko (jak w poprzednim rozdziale), że nie przedstawiono wszystkich klas na jednej syntetycznej mapie. Niemniej wnioski z tej części pracy należy uznać za istotne osiągnięcie Autorki.

W rozdziale piątym Autorka odnosi się do kwestii aktywności inwestycyjnej miast (w zakresie inwestycji publicznych), dokonując analizy wybranych cech (opartych na wartości wydatków inwestycyjnych). Za istotne osiągnięcie należy uznać propozycję klasyfikacji miast (z podziałem na 4 klasy A do D) według poziomu ich aktywności inwestycyjnej, dzięki wykorzystaniu w badaniach taksonomicznej metody bezwzorcowej miary syntetycznej. Podobnie jak w przypadku uprzednich klasyfikacji jej wyniki lepiej byłoby przedstawić na jednej syntetycznej mapie, a nie na czterech. Rozdział ten przynosi także weryfikację kolejnej, czwartej hipotezy, prowadząc Autorkę do wniosku, że poziom aktywności inwestycyjnej w miastach wojewódzkich jest wyższy niż w byłych wojewódzkich. Analiza relacji między położeniem miast a wartościami miast aktywności inwestycyjnej wykazała, że nie ma praktycznie związku między tymi wielkościami.

W rozdziale szóstym Autorka dokonała oceny zachodzących zmian w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego badanych miast w świetle przeprowadzonych analiz i w odniesieniu do wcześniejszych prac badawczych (przede wszystkim prac Autorki i współautorów). Pewnym mankamentem jest brak dyskusji z wynikami badań innych autorów w zakresie podejmowanej problematyki, ale należy przy tym uwzględnić fakt, że w takim ujęciu badania Habilitantki można uznać za pionierskie. Przeprowadzone i zaprezentowane w monografii przez Autorkę badania potwierdziły zachodzenie procesów polaryzacyjnych. W podsumowaniu badań Habilitantka uznała, że zmiany instytucjonalne zmniejszające liczbę województw w Polsce przysłużyły się procesom dywergencji w badanych obszarach i przyjmuje, że w ślad za tym wzmocniły się tendencje do nierówności w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego.

W zakończeniu Autorka odniosła się w sposób klarowny do postawionych we wstępie hipotez (z których trzy zostały zweryfikowane pozytywnie, a jedna nie znalazła pełnego potwierdzenia). Wyniki badań prowadzą Habilitantkę do głównego wniosku, że sam status administracyjny miasta ma drugorzędne znaczenie dla dynamiki jego rozwoju społeczno-gospodarczego, jeśli nie wynika on z pozycji miasta w hierarchii układu osadniczego. Tym samym Autorka konkluduje, że status administracyjny (stolica województwa) jest niewystarczającym czynnikiem dynamizującym rozwój społeczno-gospodarczy ośrodka. W wyniku badań potwierdzono także postępującą polaryzację rozwoju. Wnioski z badań Habilitantki przedstawione w rozprawie należy uznać za istotne z punktu widzenia wkładu w rozwój tej problematyki badawczej w dyscyplinie.

W pracy można zauważyć nieliczne błędy interpunkcyjne (np. na s. 9, brak przecinka przed „które”), błędy składu/formatowania (np. s. 23 – wcięcia drugiego wiersza, a nie pierwszego akapitów) i drobne braki w spisie literatury (np. brak miejsca wydania publikacji książkowej w poz. 155). Zbyt często używane jest także określenie region administracyjny zamiast prostego „województwo” np. w tytułach map (rys. 3.1 i następne). Ponadto widać mankamenty techniczne w formatowaniu tabel: dane wyrównane są do lewej, zamiast do prawej, jak to jest w dobrym zwyczaju w tabelach statystycznych, co znacznie utrudnia odczyt danych; ponadto w kolumnach z danymi bardzo często nie jest utrzymywana ta sama liczba miejsc dziesiętnych (zob. np. tab. 2.3, 2.4, 2.5). Niektóre z tytułów wykresów są niezbyt precyzyjne, np. 2.1 odnoszący się do dynamiki zmian wielkości zatrudnienia nie zawiera przedziału czasowego. Dziwi nieco także tytułowanie przez Habilitantkę (geografa) map – rysunkami i brak podziałki liniowej oraz stosowanie różnej skali do powiązanych ze sobą pod względem merytorycznym map, co nieco utrudnia ich czytanie. Wydaje się, że w takiej pracy można by zastosować bardziej zaawansowane metody prezentacji kartograficznej danych, np. kartodiagramy dla pokazania natężenia zjawisk (wielkości uzyskanych w trakcie badań miar). Te drobne usterki nie obniżają jednak generalnej wartości pracy i wkładu Autorki poprzez nią w rozwój dyscypliny.

Podsumowując, można stwierdzić, że przedstawiona do oceny monografia habilitacyjna posiada znaczące walory teoretyczne i poznawcze. Prawdłowo zostały w niej sformułowane i rozwiązane postawione cele badawcze i zweryfikowane hipotezy. Czytelnika monografii może nieco razić zauważalny schematyzm analiz w rozdziałach empirycznych (II do V), ale z drugiej strony taka zbliżona struktura tych rozdziałów ułatwia zrozumienie treści, w tym uzyskanych wyników. W rozprawie habilitacyjnej Autorka proponuje nowe ujęcia i metody badań nad rozwojem miast w kontekście ich funkcji administracyjnej. Zatem stanowi istotny wkład w rozwój dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Uwagi krytyczne, które zostały sformułowane w niniejszej ocenie, mają w dużej mierze charakter dyskusyjny, nie umniejszają więc one mojej generalnie pozytywnej oceny osiągnięcia naukowego Habilitantki.

Ocena aktywności naukowej

Zgodnie z kryteriami ustawowymi aktywności naukowa kandydata/-tki do nadania stopnia doktora habilitowanego powinna być istotna i realizowana w więcej niż jednej uczelni bądź jednostce naukowej.

Zgodnie z przedstawionym przez Habilitantkę „Wykazem osiągnięć naukowych albo artystycznych, stanowiących znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny” dorobek publikacyjny po uzyskaniu stopnia doktora, poza przedstawioną jako osiągnięcie monografią habilitacyjną, należy uznać za znaczący. Obejmuje on jedną monografię, 7 rozdziałów w monografii i 62 artykuły w czasopismach (w tym recenzowane materiały konferencyjne - proceedings). Co prawda tej najwyżej punktowane wg list MEiN/MNiSW artykuły (100-140 p. wg obecnej punktacji) zostały publikowane w modelu open access w wydawnictwie, w stosunku do którego toczy się dyskusja czy nie stosuje tzw. „drapieżnych” praktyk wydawniczych (np. International Journal of Environmental Research and Public Health, Sustainability, Cities), niemniej są to czasopisma uwzględnione w oficjalnych wykazach ministerialnych, indeksowane w prestiżowych bazach Scopus i WoS, posiadające IF. Ponadto Habilitantka publikowała także w innych czasopismach, choć mniej punktowanych, to jednak zaliczanych do znaczących z punktu widzenia dyskusji naukowej w dyscyplinie (Moravian Geographical Reports, Studia Miejskie), a także w innych znaczących czasopismach krajowych jak Real Estate Management and Valuation i Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Prace

publikowane w wyżej punktowanych czasopismach są głównie współautorskie, Autorka ma jednak także publikacje samodzielne. Nieco zaskakujące jest, że Habilitantka nie prezentowała swoich wyników badań w najważniejszych polskich czasopismach dla dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (jak *Bulletin of Geography. Socio-economic Series*; *Geographia Polonica*, *Quaestiones Geographicae*, *Przegląd Geograficzny*, *Czasopismo Geograficzne* i in.). Wskaźniki bibliometryczne odnoszące się do cytacji prac Habilitantki nie są wysokie (h-index w bazie WoS – 7, Scopus – 8), ale liczba cytowań przekraczająca 100 w bazach WoS i Scopus świadczy o zauważeniu w środowisku naukowym Jej wyników badań. Liczba cytowań w Google Scholar jest wyższa (332 wg danych z dokumentacji).

Istotnym przejawem aktywności naukowej jest kierowanie międzynarodowymi i krajowymi projektami badawczymi lub udział w takich projektach. Aktywność Habilitantki w tym zakresie jest skromna, niemniej jest aktualnie członkiem zespołu projektu badawczego Horyzont H2020-MSCA-RISE-2020 w programie Marie Skłodowska-Curie Research and Innovation Staff Exchange (MSCA RISE) pn.: „Economy bY spacE - Impact of Covid-19 outbreak on European economies (EYE)”. Poza tym w 2011 r. odbyła zagraniczny staż naukowo-badawczy w Správa Krkonošského národního parku z siedzibą w Vrchlabi w Czechach. Habilitantka podejmowała także działalność naukową i społeczną na rzecz Karkonoskiego Parku Narodowego w ramach różnego typu spotkań i seminariów, czego efektem były publikacje naukowe. Nawiązane kontakty zagraniczne w trakcie konferencji zaowocowały wspólnymi badaniami i publikacjami ze współautorami z Czech (L. Hájek), Irlandii (D. Ramsey), Rosji (E. Bykowa) i Ukrainy (L. Kucher).

Habilitantka regularnie prezentuje wyniki swoich badań na konferencjach naukowych, czego przejawem jest zaprezentowanie po uzyskaniu stopnia doktora 36 referatów lub posterów na konferencjach krajowych lub zagranicznych, w tym we Włoszech, Hiszpanii, Niemczech, Czechach, Węgrzech. W niewielkim stopniu wyniki badań prezentowane były na konferencjach geograficznych (dominują te na konferencjach w cyklu „Gospodarka lokalna w teorii i praktyce” i towarzystwa EBES - Eurasia Business and Economics Society) - brakuje referatów na wiodących międzynarodowych i krajowych konferencjach z zakresu geografii społeczno-ekonomicznej, w tym geografii osadnictwa/miast. Habilitantka była też członkiem komitetu organizacyjnego 5 konferencji naukowych, głównie z cyklu „Społeczne Gospodarowanie” organizowanych przez PTE we Wrocławiu.

Habilitantka nie jest członkiem komitetów redakcyjnych i rad czasopism naukowych, była tylko redaktorem tematycznym dwóch tomów Prac Naukowych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu i jest członkiem rady naukowej Wrocławskiego Biuletynu Gospodarczego (Wydawnictwo PTE we Wrocławiu), które jednak nie ma statusu czasopisma naukowego zamieszczonego w wykazie MEiN. Habilitantka nie ma też znaczącego dorobku w zakresie recenzowania artykułów naukowych – po uzyskaniu doktoratu wykonała 14 recenzji, głównie dla czasopism wydawnictwa MDPI i innych, mniej znaczących czasopism.

Habilitantka jest członkiem dwóch towarzystw naukowych – od 2013 r. jest członkiem Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, pełniąc od 2015 r. funkcję członka Zarządu Wrocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego. Poza tym od 2018 roku jest członkiem towarzystwa Eurasia Business and Economics Society (EBES). Nie otrzymała żadnych nagród międzynarodowych lub krajowych za działalność naukową. Na uwagę zasługuje praca ekspercka Habilitantki, czego przejawem jest udział w zespole opracowującym Strategię Rozwoju Miasta i Gminy Wleń na lata 2015-2022.

Wniosek końcowy

Przedłożona do oceny przez dr Katarzynę Przybyłą rozprawa habilitacyjna jako główne osiągnięcie naukowe będące podstawą wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego stanowi znaczny wkład w rozwój dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Na podstawie przedstawionej dokumentacji stwierdzam również, że dr Katarzyna Przybyła wykazuje się aktywnością naukową na poziomie wystarczającym do stwierdzenia, że jest to działalność istotna, realizowana w więcej niż jednej uczelni, a dorobek naukowy Habilitantki oceniam pozytywnie. W związku z tym stwierdzam, że Pani dr Katarzyna Przybyła spełnia warunki stawiane kandydatom do nadania stopnia doktora habilitowanego w myśl art. 219 ust. 1 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. 2023 poz. 742) i popieram wniosek Habilitantki o nadanie tego stopnia naukowego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna.

dr hab. Tomasz Rachwał, prof. UEK